

Abstrakt

Tato kvalitativní práce se zabývá dobrovolnou bezdětností jakožto specifickou individuální strategií biografického řešení největší globální hrozby současného světa – klimatické krize. V práci se soustředím na způsoby internalizace a akcentace klimatické krize v konkrétních reprodukčních volbách vybraných informátorů a vycházím z dat vytvořených během polostrukturovaných rozhovorů s 12 informátory různých národností, které rozdělují do dvou kategorií. Pro první z nich, *kinovátory*, představuje dobrovolná bezdětnost způsob vymanění se z genealogického pohledu na lidské příbuzenství, jímž se, podobně jako Donna J. Haraway (2016), snaží smazat hranici mezi lidským a ne-lidským světem. Tito informátoři zažívají pocity hlubokého environmentálního žalu (Kevorkian, 2004) pramenící z vyznávaných hodnot antispeciesismu a na příčiny klimatické krize nahlízejí optikou antropocentrismu a na něj navázaných problémů, jako je přelidnění a jeho různá pojetí (viz např. Ehrlich, 1986 ve srov. s Haraway, 2016) či konzumerismus (Bell, 2004). Dobrovolná bezdětnost je pro kinovátory primárně přijetím individuální odpovědnosti za mitigaci klimatické krize a prostředkem k zachování vlastní vnitřní integrity. *Environmentální antinatalisté* vnímají dobrovolnou bezdětnost jako způsob adaptace na klimatickou krizi. Při svém rozhodování o bezdětnosti jsou vedeni etickým principem odpovědnosti za život budoucích generací a environmentální žal u nich přechází do žalu osobního. Klimatická krize je z pohledu environmentálních antinatalistů systémovým problémem, jehož řešení prostřednictvím individuální odpovědnosti (Maniates, 2002) není efektivní. Tito informátoři nevidí do budoucna naději na jakoukoliv změnu a dobrovolná bezdětnost jakožto individuální adaptace na klimatickou krizi je pro ně proto i prostředkem k vyrovnání se s pocity bezmoci.

Ačkoliv pro informátory z obou kategorií jsou v rozhodování pro bezdětnost důvody spojené s klimatickou krizí klíčové, nezastupitelnou roli hrají i další důvody, jako např. absence vztahu k dětem, strach z porodu či snaha o zachování osobní svobody. Přičemž stigmatizace dobrovolné bezdětnosti pramenící z genderované percepce rodičovství (Park, 2005) dopadá mezi mými informátory nejvíce na ženy.

Klíčová slova: antispeciesismus, antropocén, apokalyptismus, dobrovolná bezdětnost, chthulucén, environmentální antinatalismus, environmentální žal, individualizovaná společnost, klimatická krize